

DET GRØNNE SKIFTET

NASJONAL NÆRINGSPOLITIKK OG MULIGE STRATEGIER FOR GRØNN
VEKST — KRISEN I UKRAINA

Foredrag, Honne

23.Mars 2022

Jon Bingen

Xenophon as

1

INNLEDNING

«Grønt skifte»?

- Fra sorte til grønne karboner.
- Petroleumssystemet.
- Ny (europeiske) industri-, (finans-,) og energisystem.

Krisen i Ukraina.

- Aktuell og svært relevant, industri- og energisystem.

Hva kan Norge gjøre:

- Helt annet Europa
- Helt annen verden.

KONKURRANSE FOSSILT/FOTOSYNTETISK MATERIALE

Friedrich Bergius
(1884-1949) Nobelpris
i kjemi, 1931.

«Alt som kan lages av petroleum, kan lages av tre»

Fossilt materiale:

Konsentrerte forekomster,
Klar til bruk ved gruvesjakt/petroleumsfelt
Få arealkonflikter
Lagerressurs

Fotosyntetisk materiale:

Overalt relevant innsoling
Logistikk utfordringer
Må bearbeides
Arealkonflikter
Fornybart

Politikk:

Petroleum:
De væpnede styrkers
energikilde.

«Kompromiss»

Skogene
Velegnet biomasse
Få arealkonflikter m/jordbruk

Akvatisk biomasse,
Alger

Biomasse:
Klima
Karbonfangst
Lagring
Råstoff

Distribusjons-
oligopoler
Valuta og Finans

Produsentkartell

Stat&marked:

- Langvarig monosopsonier (væpnede styrker)
- “Fiskale allianser”, oljeselskap som “ytre skatteetat”.

- Frigjøre, minsket betydning:
 - Import
 - Russland
 - Midtøsten
 - Nord-Afrika
 - Global valuta/finans:
 - Petroleumsdreven inflasjonsbeskatning (i USD).

HVOR MYE FOSSILT? PEAK OIL?

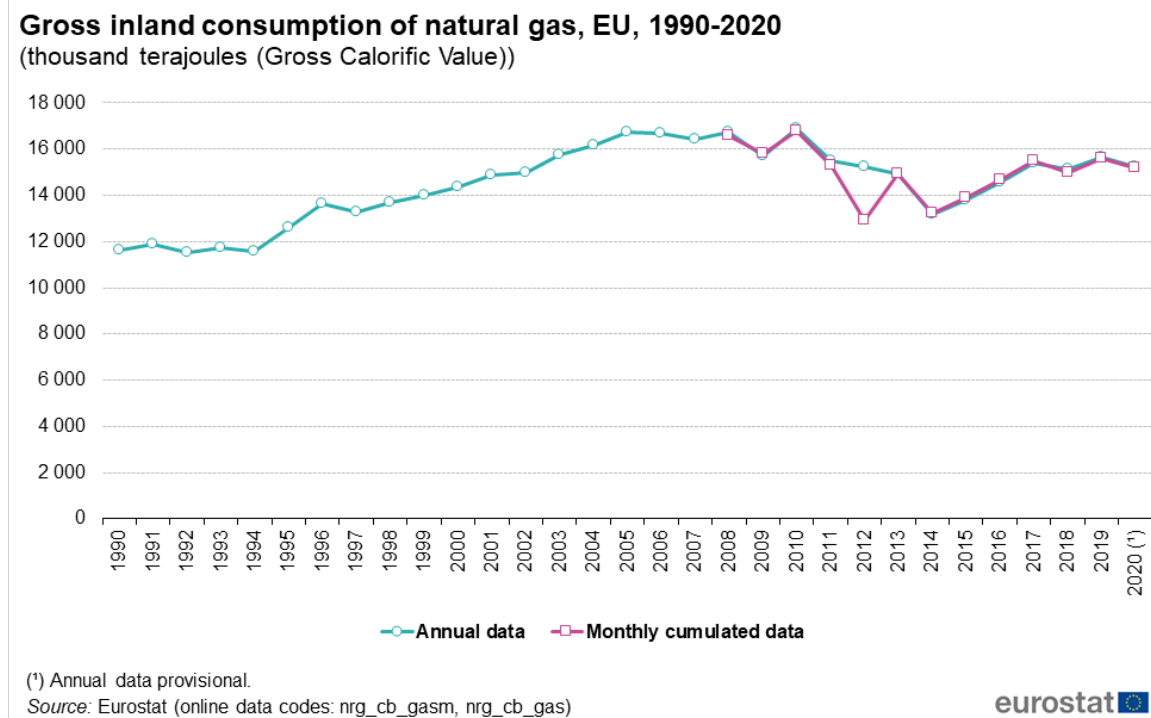
- Jevnlige «peak»-diskusjoner
 - 1918
 - 1929
 - 1944
 - 1990
- Geologi vs. investeringer i leting og utvikling?
- (fossilt vs.abiotisk materiale?)
- Nok til menneskehetens behov?

- USA vs. Kina
 - eksportør
 - forbruker
 - Produsent
- Andre allianser
 - USA & OPEC
 - OPEC, Russland & Kina
 - I OPEC (Iran, Gulfstater)
- Finans & Valuta

EV. ERSTATTE ENORME MENGDER

GASS TIL EUROPA.

- Klodens største og lengste rørledningssystem.
- Forutsatte systemet Sovjetunionen og WP?
- Etter 1990:
 - Økende krangler transitt avg.
 - Ukraina, Polen, Slovakia.
- Kjøper/selger samme «skjebnefellesskap»?

UKRAINA-KRISEN: ET NYTT EUROPA/EN NY VERDEN.

Ukraina – grenselandet:

Religion

Språk & etnisitet

Geopolitikk og geostrategi:

Svartehavet,

Balkan

Kaukasus

Den persiske Gulven

«Landmakt vs. Sjømakt»

- International Energy Agency, (IEA) 2022:
- The key actions recommended in the IEA's 10-Point Plan include not signing any new gas contracts with Russia; maximising gas supplies from other sources; accelerating the deployment of solar and wind; making the most of existing low emissions energy sources, such as nuclear and renewables; and ramping up energy efficiency measures in homes and businesses.
- <https://www.iea.org/news/how-europe-can-cut-natural-gas-imports-from-russia-significantly-within-a-year>
- Neppe mulig.

KRIG I UKRAINA

Ødelagte
Ukrainske
byer

Ødelagte
Ukrainske
avlinger

Ødelagt
Ukrainsk
økonomi

Kaldt og dyrt i
Europa (EU)

Råvarepriser
(biomasse) rett
til himmels

Norge del av viktig
«strategisk kontinuum»
fra Svalbard til Bosporus.

Ukrainakrise
påminnelse:

- Seriøs og fokusert utenrikspolitikk.
- Robust forsvar.

HVA KAN VI GJØRE I NORGE?

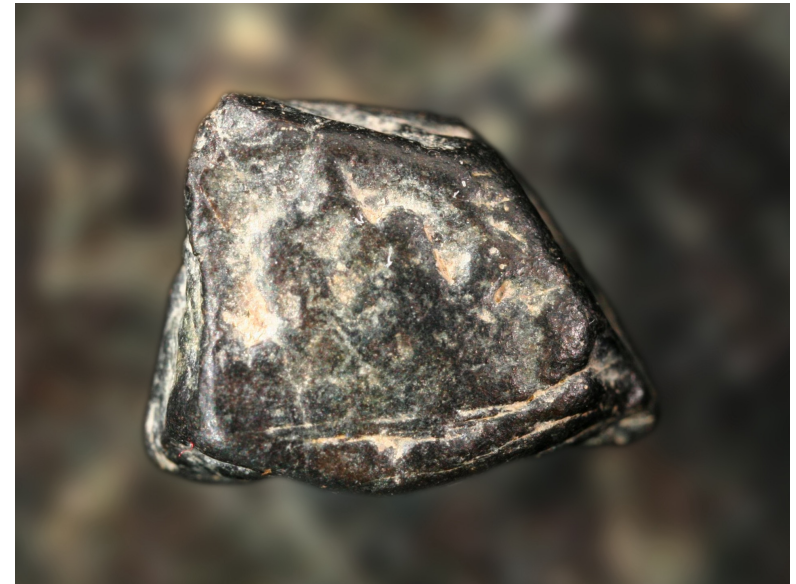
- Øke leting og utvinning norsk kontinentalsokkel
- Investere ny industri, fornybare ressurser/landbasert og akvatisk biomasse. (Store lærdommer Finland, Sverige)
- Atomkraft på Thorium.

HVA KAN VI GJØRE?

- <http://www.thoriumenergyworld.com>

Norge har noen av verdens
Største og lettest tilgjengelige
forekomster av Thorium.

Vi kan produsere vannkraft
og «thoriumskraft» til norske og europeiske
Marked

NY BÆREKRAFTIG INDUSTRI

- Skog, olje og CO₂-fri elektrisitet
 - ypperlig forutsetninger nye norsk industrieventyr.
- Hva gjorde vi «forrige gang»?
 - Staten tok opp store lån.
 - «Industribanken» samkjørte utviklingen/kvalifisering til oljeindustri.
- Hva gjør vi nå?
 - Venter på Godot!

- EU vil klare «det grønne skiftet».
- Europa mindre eksponert for USD/US handelspolitikk
- Europa mindre avhengig import petroleum
 - Russland
 - Nord-Afrika
 - Midtøsten.
- Økt verdiskaping egne økonomier
- Flere og lengre verdikjeder på egen biomasse.
- Hva skal Norge gjøre?
 - Øke eksporten av gass?
 - Øke eksporten av tømmer?
 - Øke krafteksporten?
 - Begynne å selge halm?

PROAKTIV STAT, VELGE VINNERE, KJØPE KOMPETANSE, FINANSIERE INNOVASJON

- Liten industri

- Dyktige og entusiastiske folk
- Gode i sine marked
- Underkapitalisert
- Lite FoU
- Er antakelig oppkjøpskandidater

- Skogeiersamvirket

- Hyggelige folk
- Fragmentert eierstruktur
- heftig indre konkurranse
- mange «Konger på haugen»
- Små og korte tanker.

- Staten

- Langt fra «næringsnøytral»:
- Olje og gass
- Gårsdagens/etablert industri og næring.

Bryte m/
gammel-
dagse ideer
Adam Smith
ikke tenkte
og slett ikke
ville vært
enig i!

Ny Industribank!
Låne, eie, utvikle.

NYTTIG BOK!

Viktig bok
prof. Eli Moen,
Handelshøyskolen
BI Oslo

Takk for meg!